kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

Yıl: 4 Sayı: 7 (63) 1 Haziran 1979 250 Krş.

1 MAYIS 1979'un ÖĞRETTİKLERİ

1 Mayıs 1979 sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin işlevleri ve çeşitli politik grupların sınıf mücadelesindeki yerleri konusunda son derece önemli ve somut yeni açıklıklar getirdi: **Öncelikle tartışılmayacak bir açıklıkta sendika ya da kitle örgütü ile politik örgüt arasındaki fark belirlendi. İkinci olarak sendikaların ve öteki kitle örgütlerinin yönetimlerindeki ve işleyiş mekanizmalarındaki temel yanlışlık ve aksaklıklar somut olarak ortaya çıktı. Üçüncüsü, sapkın akımların, her türlü goşizmin ve oportünizmin görkemli (!) icazetleri resmen belgelendi. Son olarak birlik politikasının temellerini 1 Mayıs güneşinin aydınlattığını söyleyebiliriz.**

Ne varki 1 Mayıs 1979'dan sonra somut olarak gün ışığına çıkan ve anılan temel noktalardaki açıklıkların kendiliğinden kavranacağını beklemek sadece ham bir hayal değil, aynı zamanda da oportünizmin her yeni duruma kendini uydurma çabalarına da yardım etmek anlamına geleceğini unutmamak gerekiyor. Bu nedenle goşizmin, oportünizmin ve her türlü grupçu ve teslimiyetçi akımın, sendikaları ve kitle örgütlerini bir parti gibi «kullanma» tutumları kendiliğinden ortadan kalkmayacaktır. Bu guruplların zararlarının en aza indirilmesi için 1 Mayıs 1979 olayları sınıf bilinçli işçilere yeni mücadele olanakları yarattı.

SENDİKALAR VE KİTLE ÖRGÜTLERİ

Sendikalar ve kitle örgütleri, gayet haklı ve doğru olarak «kitle kaldıraçları» diye tanımlanıyorlar. Gerçekten her tür politik ve ideolojik ayrımların üstünde, somut mücadele hedefleri için en geniş kitlelerin seferber edilebilmesi sadece kitle örgütleri eliyle olanaklıdır. Ne var ki, bir kitle örgütünün (sendikanın) bu görevini ya da niteliğini yaşama sokabilmesi sadece kitle örgütü olmasından gelen tabii bir özellik değildir. Kitle örgütünün kendi tabanını harekete geçirebilmesi için öncelikle belli bir politik amaç içinde olması gerekir. Ve örgütler ancak bu amaç doğrultusunda kitle gücü kullanabilirler. Örneğin Türk-İş'in birdenbire anti-emperyalist bir eylem kararı aldığını varsayarsak daha önce bu tür bir hazırlığı olmadığını ve hatta tam tersine bir politik konum içinde olduğunu ve sendika yönetiminin en üstten en alta kadar bu konuma uygun olarak belirlendiğini de dikkate alırsak böyle bir eylemi gerçekleştirmesinin olanaksız olduğunu da kolayca saptayabiliriz. İşte bu nedenle kitle örgütlerinin kendi kitlelerini seferber edebilecekleri yön, örgütün yönetimini belirleyen politik ve ideolojik tutumuna uygun olarak saptanabilir.

DİSK ve demokratik kitle örgütleri diye tanımlanan kesimler için de benzer bir olgu sözkonusudur. Partimizin ikinci kongre kararlarında belirlendiği gibi, kitle örgütlerini «dar grup çıkarları» doğrultusunda hareket ettirmeye çalışan goşist, oportünist ve revizyonist akımlar örgütlerin tabanlarında yarattıkları, bölünme ve güvensizlik öncelikle sendika otoritesini sarsmış ve eylem gücünü sekteye uğratmıştır. Dahası, oportünizmin ve goşizmin bugüne dek burjuvazinin kendine açtığı alanlarda yürüttüğü mücadele ve kitle dalkavukluğu gibi nedenlerle politik ve ideolojik olarak sürekli bir bağımlılık içinde olması kitlelerin kendi gücüne olan güvenlerini de sarsmış ve burjuvaziye saldırıları için pek çok açık kapı bırakmıştır.

Bu nedenlerledir ki, sendikaların eylem gücü zayıflamış ve kitlelerin güncel ve yaşamsal çıkarları yönünde yürütmeleri gereken mücadeleler başta olmak üzere tüm alanlarda zayıflık, atalet ve dağılma yaşanmaya başlanmıştır.

DİSK, POLİTİK TUTUMUNUN HATALARINI YAŞIYOR

DİSK bugüne dek CHP ve ilerleme denen grubun yukarıda işaret edilen nitelikteki politik ve ideolojik tutumunun etkisi altında bu süreci yaşamıştır. 1 Mayıs eylemine ilişkin olarak DİSK yönetiminin en başından beri kararlı bir tutum içinde olması, eyleme ilişkin olarak da kararlı olduğu anlamına gelmiyor. Bu konuda ciddi hiç bir hazırlığın yapılamadığı biliniyor. Bunun en temel nedeni DİSK'in bu kez, 1 Mayıs eylemine ilişkin olarak, ötedenberi amaç birliğinde olduğu CHP ve UDC slogancıları tarafından yalnız bırakılmasıdır. Böylece DİSK yönetimi 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasını isterken ötedenberi sürdürdüğü politik tutumla objektif olarak ters düşmüştür. Bu nedenle de politik olarak boşlukta kalmıştır. Öte yandan Türkiye İşçi Partisi'nin ısrarlı tutumu DİSK yönetiminin geri adım atmasını engellemiş, ayrıca sonuç olarak 1 Mayıs kutlamalarının sorumluluğu üzerinde olan DİSK'e bağlı sendikaların yönetiminde UDC slogancısı ve bir kısım CHP taraftarları ötedenberi sürdürdükleri tutuma uygun olarak burjuvazinin teşekkürleriyle İzmir'e sığınmışlar, diğer bazı DİSK yöneticileri de birkaç yöneticinin ısrarlı tutumunu kitleselleştirmemek için üzerlerine düşen görevlerini yerine getirmişlerdir. Böylece görülmüştür ki, kitle örgütlerinin kitle kaldıraçları olabilmesi ancak doğru politik tutum içinde olmalarına bağlıdır. Kitle örgütlerinin «sınıf okulu» olması ve sınıfın mücadeleciliğini giderek geliştirip güçlendirebilmesi zorunlu bir önkoşul olarak buna bağlıdır.

→

GOŞİZM VE POLİTİK MÜCADELE

Benzer durum gençlik içindeki goşist ve oportünist örgütler ile gene bu akımların etkisi altında olan demokratik kitle örgütlerinde yaşanmıştır. Oportünizmin ve goşizmin etkisi altındaki örgütler kitlelerini temsilen küçük bir grup taraftarlarını İzmir'e ya da başka bir ile taşıyıp ne denli mücadeleci (!) olduklarını gösterirlerken, asıl kitlelerini burjuvazinin yasak duvarının gerisine çekerek sınıf mücadelesinin siperlerini bahçe kapılarının içinde sıkıca tahkim (!) etmişlerdir.

Burjuvazinin kuyruğundaki sahte keskin mücadeleci goşizmin maskesi bir kere daha düşmüş, burjuvazinin gösterdiği yerde yaramazlık yapan çocuklar (!) olduklarını göstermişlerdir.

Bugün Türkiye'de «siyaset» olmak çok kolay. Yeterki işçi sınıfının «siyaset»i yapılmasın. Böyle hem «grup» için bazı maddi ve moral çıkarlar elde edilebilir ve hem de görünürde belli bir politika ve ideoloji ile işlev kazanılabilir. Bu işlevin kimin yararına olduğu ise, çoğu zaman gözlerden saklanabilir. Ancak belli dönemlerde işçi sınıfı kendi güçlerini açık bir biçimde tanımak için fırsatlar yaratır. 1 Mayıs eylemi de böyle bir işlev görmüştür. Oportünizmin maskesi düşmüş, goşizmin, burjuvazinin «yaramaz çocuğu» olduğu açığa çıkmıştır. Başkaları da var. Burjuvazinin «solun bölünmüşlüğü» gibi savlarına gerekçe olanlar için söylenebilecek en kestirme söz, daha fazla «sınıf günahı» biriktirmeden yanlış yerde ve yanlış yolda olduklarını kabul etmektir. Demeçle, bildiri ile sınıf mücadelesi yapmak dönemi çoktan gerilerde kalmıştır.

Böylece 1 Mayıs 1979, sendikaların ve öteki kitle örgütlerinin sınıf niteliklerinin hangi politik hedeflerde belirlendiğinin ve bu politik hedeflerin işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi ile nasıl üst üste düştüğünün yeni ve güçlü bir kanıtını daha vermiştir. Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin ülkemizde nasıl somutlandığını, eksikleri ve yanlışlıkları ve bunların giderilme yollarını aydınlatmış ve tıpkı 15-16 Haziran gibi sınıf mücadelemize yeni boyutlar ve yeni açıklıklar getirmiştir.

İLERİCİ SENDİKAL HAREKET VE SINIF MÜCADELESİ

Bilindiği gibi sendikaların ve öteki kitle örgütlerinin, emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede görevlerini yerine getirebilmeleri öncelikle kendi kitlelerinin güncel sorunları üzerinde yürüttükleri mücadelelerin başarısına bağlıdır. Ancak, bu temel üzerinden kalkarak işçi sınıfının eylem birliği sağlanabilir. Bunun temel koşulu ise DİSK yönetiminin saptadığı ama, şimdiye dek uygulayamadığı demokratik bir tüzük işleyişini sağlayabilmektir. Sendikaları ve kitle örgütlerini dar grup çıkarları için kullanan goşist ve oportünist akımların tasviyesi DİSK'in etkin bir biçimde kendi kitlesini kucaklayabilecek bir niteliğe ve bu niteliğinin belirlediği yönetime kavuşabilmesinin başkaca bir yolu yoktur. 1 Mayıs nasıl oportünist ve sınıf uzlaşmacısı akımlar için bir ayıraç olduysa, demokratik bir iç işleyişe karşı takınılacak tavırlar da, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışını ya da tabanın söz ve karar sahibi olması gibi sloganları dillerinden düşürmeyenlerin de maskesini indirmekle bir ayıraç olacaktır. Tasfiyeciler, sınıf hareketini dar grup çıkarları için bölmek isteyenler bir kere daha açığa çıkacak ve mahkum edilecektir.

1 Mayıs 1979'daki gelişmelerden sonra, DİSK içindeki görüş ayrılıklarının hangi temel üzerinde geliştiği artık büyük bir açıklık kazandı. Bir yanda UDC slogancısı grubun başını çektiği sınıf uzlaşmacıları, diğer yanda da sınıf bilinçli işçilerin ve sendika yöneticilerinin yürüttüğü mücadele var. Arada kalanlar, tavırsız ya da açık tavır alamayanlar da bu gelişme içinde kesin taraf olmak zorunluluğunu duyacaklardır. Bir yanda sınıf uzlaşmacıları ve tasfiyeciler, diğer yanda sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini DİSK içinde hakim kılmaya çalışanlar vardır. Görev mücadelede bu safları iyice belirlemek ve mücadeleyi bu ilkeler etrafında ödün vermeden sürdürmektir.

1 Mayıs 1979'daki gelişmeler, sendikalarda ve öteki kitle örgütlerinde sınıf bilinçli işçilere ve emekçilere pek çok olanak sağlamıştır. Eleştiriler somutlanmış ve inkâr edilemeyecek açıklıklar sağlanmıştır.

SINIF MÜCADELESİ VE TESLİMİYETÇİLİK

12 Mart faşist dönemini hazırlayan koşullardan alınan kitlesel dersleri, yine kitleleri yanıltmak için kullanan oportünizmin ve goşizmin maskesi artık iyice düşmüştür. 1977 seçimlerindeki CHP teslimiyetçiliğinin sonuçları acı bir biçimde yaşanmıştır. Politik olarak burjuvazinin güdümüne sokulan ilerici sendikal hareket giderek kendi bütünlüğünü de yitirme noktasına getirilmiştir. Sınıf mücadelesinin sendikal alandaki yöneticileri, teslimiyetlerini keskin sözlerle gizleme, işçi sınıfına ve emekçi halka uzlaşmacı hedefler gösterme girişimlerinin görkemi (!) artık çok gerilerde kalmıştır. Burjuvazinin sosyal demokrat çukuruna düşenler, tutumlarını savunma telaşı içinde oportünizmin batağında çırpınırken, sınıf bilinçli işçilerin görevi artık bunların ellerini bırakmaktır.

1979 1 Mayıs'ı işçi sınıfı enternasyonalizmini savunanlarla ona karşı olanların da gün ışığına çıkmalarına yardım etti. Enternasyonalizmin temel ilkelerinden biri, kendi ülkesinde bağımsız sınıf politikası, bağımsız sınıf ideolojisi ve bağımsız sınıf örgütlenmesini güçlendirmektir. Milliyetçi bir akım olan ve enternasyonalizm olanın da gölgesi bile olmayan goşizmin yanı sıra, «enternasyonalizm nutku» atanların da bunun en temel ilkesinden bile habersiz oldukları ya da sözleri ile eylemleri arasındaki farkın burjuvazi ile işçi sınıfı kadar birbirinden uzak olduğu görüldü. Burjuvazinin kuyruğunda «enternasyonalcilik» yapanların mumu 1 Mayıs 1979'da söndü.

Bu akımların etkisi altında, oportünizmin ve sınıf uzlaşmacılığının acısını derinden duyanların, şimdiye dek yapılan yanlışları olağan sayanların yapacakları iş, artık bu safları terketmekten başlamaktır. Uzlaşmacı ve oportünist tutum ve nitelikleriyle bu akımları yalnız bırakmak ve sınıf hareketimizdeki tahribatlarının daha ileri boyutlara gitmesini engellemektir.

1 MAYIS BİRLİK SORUNUNA YENİ AÇIKLIK VE SOMUTLUKLAR GETİRDİ

Sınıf bilinçli işçiler için, emekçiler için 1 Mayıs 1979 birlik politikası temelinde de yeni açıklık ve somutluklar kazandırdı. Hangi temeller üzerinde birlik yapılabileceği gün ışığına çıktı.

Sınıf bilinçli işçiler için birlik politikasının yaşamsal önemi 1 Mayıs 1979'dan sonra daha da önem kazandı. İlerici sendikal hareketin eylem gücünü yitirmesinin altında dar grupçu, oportünist hesapların yattığı, goşizmin ve her türlü oportünizmin işçi sınıfının ve emekçi halkın eylem gücünü bölüp zayıflattığı ve bu nedenle de ilerici sendikal hareketindeki sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerine dayalı olarak birlik politikasının yaşamsal önemi daha da arttı. Faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede işçi sınıfının eylem birliğini sağlayabilmek, emekçi halk kitlelerini harekete geçirebilmek için, sendikaların ve öteki kitle örgütlerinin «kitle kaldıraçları» olabilmelerinin önkoşullarını böylece en geniş işçi ve emekçi kesimlerin bilincinden çıkarabilmenin olanakları ortaya çıktı.

Birliğin öncelikle en geniş işçi ve emekçi kitlelerin eylem birliği olduğu, bunun için de kitle örgütlerinin yönetimindeki oportünist ve goşist akımların etkisiz kılınması mücadelesi yanında, sadece kongrelerde ve yönetim üzerinde yapılan ve sonuçta kağıt üzerinde kalan «seçim ittifak»larının kitleler içinde temellendirilmesi ve böy-

(Devamı 7. sayfada)

Mücadele Cezaevinde de Devam Etti

1 Mayıs eylemi, diğer sonuçlarının yanı sıra, 500'e yakın parti üye ve yandaşının bir süre askeri ceza ve tutukevlerinde kalmalarına ve bu koşullar altında mücadeleye devam etmelerine de yolaçtı. Böylece, ilk defa bu kadar çok sayıda partili, bir arada, önemli bir sınavdan geçmiş oldu.

Türkiye İşçi Partililer, özellikle Merter semtinde sokağa çıkmış olan arkadaşlarımız, polisin saldırısıyla ağır bir biçimde eziyet gördükten sonra gözaltına alındılar. Yüzlerce kişi yaralı ya da ciddi şekilde hırpalanmış durumdaydı. Bu nedenle, partililer arası dayanışmanın ilk adımını, görece daha iyi durumda olanların geriye kalanlara eldeki olanaklar içinde destek olmaları, kanamaların durdurulması, yaraların sarılması, elde bulunan az sayıdaki ağrı kesici ilacın dağıtılması oluşturdu. Askeri doktorun ve öteki sağlık görevlilerinin yardımlarının talebedilmesi ve bu yardımın sağlanmasıyla oldukça kısa bir süre içinde ilkyardım işleri düzene konuldu.

BÜTÜN YILDIRMA ÇALIŞMALARINI YÜKSEK MORALİMİZLE PÜSKÜRTTÜK

Ayrı ayrı odalara yerleştirilen partili gruplar birkaç dakika içinde grup yöneticilerini, hemen yerine getirilmesi gerekli görevleri saptadılar. Faşist saldırının cezasız kalmaması ve sorumluları hakkında kovuşturmaya geçilmesi bakımından ilk adım olmak üzere, hemen doktor tarafından muayene edilmek için dilekçeler hazırlandı ve tutanak ya da imzalı belge karşılığında yetkililere verildi.

Davutpaşa Kışlası'ndaki ilk gün koşulları özellikle kötüydü. İçinde yatacak ya da oturacak hiçbir şey bulunmayan, camları kırık, beton zeminli küçük odalarda kalabalık gruplar halinde 36 saat tutulan arkadaşlarımız, uykusuzluğa ve soğuğa karşın yüksek moralin, disiplinin güzel örneklerini gösterdiler. Daha ilk saatlerden itibaren çevreden gelen ve bazen bir paket sigara, bir tayın, ele tutuşturulan küçük bir kutu konserve biçiminde, bazen destekleyici, ortak düşmana karşı kini ifade edici sözler ve selamlar biçiminde ifade edilen yaygın dayanışma bu morali daha da yükseltti.

SAĞLIK KOŞULLARINA TAMAMEN AYKIRI KOĞUŞLARIN DÜZENLENMESİ YAPILAN İLK İŞ OLDU

2 Mayıs günü, geç saatlerde tutukluluk sürelerinin sonuna kadar kalacakları koğuşlara yerleştirilen arkadaşlarımız, hemen cezaevi koşulları içinde en etkin olabilecek bir örgütlenmeye gittiler. Koğuş temsilcileri seçildi, bu temsilcilere sağlık, temizlik, toplu alış-veriş, eğitim ve nöbet gibi işlerde yardımcı olabilecek kişiler saptandı. Bunlardan oluşan komisyonlar çalışmaya koyuldular.

Daha 3 Mayıs akşamı bazı koğuşlarda son derece başarılı toplu sanat gösterileri yapılmaya başlandı. Hemen arkasından sabah jimnastikleri düzene kondu. Cezaevine giren çok az sayıda kitapla bir kitaplık oluşturuldu. Toplu gazete, dergi okuma ve seminerlere başlandı.

Partili arkadaşlarımız gösterdikleri büyük disiplinle keyfi ve anti-demokratik müdahalelere set çektiler ve adım adım içinde bulundukları koğuşları iyileştirme mücadelesi verdiler. Önce her kişinin bir yatağa sahip olması sağlandı, daha sonra aceleyle boşaltılmış koğuşların yatak takımlarının yıkanması, banyo yapma olanağı gerçekleştirildi. Koğuşların haşerata karşı ilaçlanması sağlandı. Günde 1 saat güneşe çıkma hakkı için sürekli çaba gösterildi.

Bütün bu gelişmelerde, cezaevi yönetimi, partililerin ne denli disiplinli bir topluluk olduğunu görerek kendileri açısından da «başarılı» bir yönetimin ancak onların temsilcileri aracılığıyla sağlanabileceğini tesbit etti. Böylece tek tek ilişkiler ve bir uçta laubalilik, öteki uçta keyfi baskılar olanaksızlaştı. Buna karşılık partili arkadaşlarımız da düzenlilik ve örgütlülükleriyle cezaevi yönetimine gerekli konularda yardımcı oldular.

Temizlik ve sağlık koşullarına titizlikle uyulması, doktor ve tıp fakültesi öğrencisi arkadaşları kapsayan bir komitenin hastaların bakımı, ilaç dağıtımı ile görevlendirilmesi, soğan, limon, yumurta gibi nisbeten ucuz ama besin değeri yüksek gıda maddeleriyle yemeklerin takviye edilmesi salgın hastalıkları, hasta arkadaşların kötülemelerini engelledi.

OLANAKSIZLIKLARA RAĞMEN EĞİTİM ÇALIŞMALARI SÜRDÜRÜLDÜ

Cezaevinde geçirilen her saatin mümkün olduğu kadar iyi değerlendirilmesi ilkesi, özellikle ilk haftadan sonra, titizlikle gözetildi. Seminerler, bu seminerler öncesinde ekiplerde yapılan tartışmalar, eldeki olanaklar içinde, hayli başarılı ve katkılı oldu. Bazı ekipler parti yayınları ve günlük gazetelerin değerlendirilmesine dayanan özel çalışmalar yaparak daha da ileri adımlar attılar.

Öte yandan, bir koğuşun belirli bir bölümünün boşaltılıp birkaç masa yerleştirilmesiyle sınava hazırlanacak kişiler için de görece elverişli koşullarda çalışma olanağı yaratılmış oldu.

İlk günler ekmek içi malzeme olarak kullanılıp şekil verilip kurutularak yapılan satranç takımlarına dışardan getirilen yenileri eklenince bir satranç turnuvasının düzenlenmesi mümkün oldu.

Satranç turnuvası ile aynı günlerde folklor kurslarına da başlandı. Bu kursa az sayıda kişi katılmasına rağmen, ilgili arkadaşlar çalışmalarını büyük bir düzenlilik içinde sürdürdüler.

PARTİ'NİN MALİ OLANAKLARI MÜMKÜN OLDUĞUNCA AZ İSRAF EDİLDİ

Son günler içinde hazırlığı tamamlanıp dört nüsha olarak ilk sayısı hazırlanan «Zindanın Sesi» adlı duvar gazetesi cezaevi yaşamını mizah konusu yapan, başarılı karikatür ve yazılarla dolu bir yayın oldu.

Partililer cezaevinde kaldıkları süre boyunca dışarıya mümkün olduğu kadar az yük olmak için büyük çaba gösterdiler; bunun için harcamalar son derece sınırlı tutuldu, tüm tüketim ihtiyaçları ortaklaşa belirlendi ve karşılandı. Bu titiz çabaların sonucunda masraflar en asgariye indirildi. Çeşitli fabrikalarda çalışan işçi topluluklarının ilaç, havlu, iç çamaşırı, ampul ve benzeri malları bir dayanışma sembolü olarak yollamalarıyla zorunlu ihtiyaçların parasız olarak temin edilmesiyle masrafların en azda tutulması çabaları birleşince, Parti ve Genç-Öncü üyelerinin aidatlarını toplayıp bağlı oldukları örgütlere ulaştırılmak üzere dışarıya göndermeleri ve çıkışta yol paralarının bir bölümünün ödenmesi bile başarıldı.

Böylece bir yandan cezaevinde çok sayıda tutuklu bulunmasının altından kalkılması zor olan bir mali yüke dönüşmesi engellenmiş ve üye aidatının diğer bütün harcamalardan önce geldiği ilkesi bir kere daha somutlanmış oldu.

Tutuklu arkadaşlar mali olanaklar bakımından önem taşıyan bir başka karar daha aldılar ve uyguladılar. Cezaevine getirilen filitreli sigaralardan yalnızca küçük bir bölümünü tükettiler, geri kalanlarını ise «1 Mayıs Anısı» olarak değerlendirilmek üzere teslim ettiler.

Cezaevine çeşitli fabrikalardan ve sendika, konfederasyon temsilciliklerinden yollanan telgraflar ve mektupları coşku ile karşılayan arkadaşlarımız, kitle örgütleri toplantılarına ve faşist saldırılara uğrayan ve yandaşlara dayanışmalarını iletmeyi de ihmal etmediler.

SOSYALİST DİSİPLİN BİLİNCİ CEZAEVİNDE DE ÖN PLANDAYDI

Cezaevi dışındaki gelişmeleri, politik olayları mümkün olabilen en ciddi bir biçimde izleyen partili 1 Mayıs tutukluları, kendi davaları ile ilgili görevlerini de benzer bir ciddiyetle yerine getirdiler. «Hakkımızda verilecek kararları etkilemez» demeyip, ifadelerini ve iddianameye cevaplarını gereken titizlikle hazırladılar, dışarda avukat arkadaşlar tarafından durumlarına ilişkin olarak verilen bilgileri tartıştılar, yorumladılar.

Savcılıkta ve mahkemeye gidiş, gelişte de bu disiplin ve ciddiyet sürdürüldü. Öyle ki dışardan izleyenler ve bazı görevliler hayretlerini ve duydukları saygıyı belirtmek zorunluluğunu duydular. Arkadaşlarımız mahkemede kendilerini değil, eylemlerinin gerekçelerini ve politik görüşlerini savundular ve mahkeme karşısına çıkartılması asıl gerekli olanların kendileri değil, keyfi kararlar verenler ve hunharca saldırıya girişen faşistler olduğunu gösterdiler. Ve duruşmalar temel olarak bu saldırının suçlularının belirlenmesi konusu üzerinde düğümlendi.

1 Mayıs protestosu ve eylemi her yaş ve meslekten yüzlerce partili için en öğretici deneylerden birinin gelişmesine yolaçtı ve arkadaşlarımız bu sınavdan Türkiye İşçi Partililere yaraşır bir başarıyla çıkmasını bildiler.

Partimizi Güçlendirmek Güçlerinin Birliğini

Anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması, demokrasi güçlerinin önünde, çözülmesi gereken bir sorun olarak güncelliğini sürdürmektedir. Bu sorun demokratik kitle örgütleri yöneticilerince, çeşitli siyasi grupların sözcülerince sürekli dile getirilmekte, önemi sürekli vurgulanmaktadır. Faşist terörizmin hız kazandığı, faşist bir diktatörlüğe zemin hazırlayacak girişimlerin yoğunlaştığı dönemlerde, güç ve eylem birliği, demokrasi güçlerinin birinci gündem maddesi haline gelebilmekte, bu yönde çabalar ve çağrılar da yoğunlaşmaktadır. Ancak, bugüne kadar, anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması doğrultusunda kalıcı ve başarılı adımlar atıldığı söylenemez. Kalıcı adımların atılamamış olması salt bu yönde sağlıklı, ayakları yere basan örgütlenme biçimlerinin geliştirilememiş olması ile ilintili değildir. En başta, kitle örgütleri ve siyasi grup sözcülerinin güç ve eylem birliklerinin sağlanabilmesinin temelini teşkil edecek ilkesel konularda, bir görüş birliğine varmaları mümkün olmamıştır. İşçi sınıfı hareketinin uluslararası deneylerinin zenginliği ve yol göstericiliği, sorunun Türkiye pratiğinde somutlanmasına yetmemiştir. Elbette anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması doğrultusunda, demokratik güçlerin tamamının kısa bir sürede sağlıklı bir anlayışa kavuşmaları beklenemez. Sorunun, Türkiye ilerici, sosyalist güçlerinin gündeminde çok uzun süredir bulunduğunu söylemek de olası değildir. Diğer ülkelerde yaşanılan deneyler, bu konuda ileri adımların atılabilmesinin uzun süreli, yılları alan uğraşları gerekli kıldığını göstermektedir.

Böyle olmasına karşılık, ülkemizde anti-faşist güç ve eylem birliğinin bugünkü olumsuz denebilecek konumunu, bütünüyle «sorunun zamana ihtiyacı bulunduğu» anlayışıyla açıklamaya çalışmak yanlış olacaktır. Kuşkusuz her gelişme belli bir süreç içinde olur. Belirli deneylerin yaşanmasına, belirli dönemeçlerden geçilmesine, yanlışların eksikliklerin somut olarak görülmesine ihtiyaç vardır. Ancak bunlara rağmen, bugünkü şartlarda güç ve eylem birliği doğrultusunda atılabilecek ilk adımlar için olanaklar da vardır. Bu olanaklar, açıklıkla söylenebilir ki, henüz değerlendirilememiştir.

Bu olumsuzluklarda, kuşkusuz en büyük payı, ülkemizde işçi sınıfına ters, sapkın akımların anti-faşist güçler arasında yarattığı tahribatta aramak gerekir. Tahribatın ne olduğu konusunda uzun sözlere hiç gerek bulunmamaktadır. Tahribatın en büyük yansıması, anti-faşist güç ve eylem birliğinin en önemli dayanaklarından birinde kitle örgütlerinde bulmak mümkündür. Sapkın akımlar, kitle örgütlerini, anti-faşist mücadelenin yığınsal boyutlara ulaştırılmasının, örgütlü birleşik gücün yaratılmasının araçları olarak değil, bütünüyle belli bir siyasi çizginin, «politik manevra» araçları olarak değerlendirmekte, kullanmaktadır. Elbette, kitle örgütlerinin yönetiminde bulunanlar, «siyasetsiz» kişiler değildirler. Böyle olmadığı için de, kitle örgütleri sözcülerin, anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması sorununa kendi görüşleri gereği bakacaklar, öneri getireceklerdir. Bu doğaldır. Ancak, güç ve eylem birliğinin gerçek işlevine kavuşmasını sağlayacak kitleselliği, eylemlere en fazla kesim katma gereğini dikkate almayan, kendi tabanını bile harekete geçiremeyen, daha da önemlisi yönetiminde bulunduğu örgütü işlevsiz hale getiren grupların, anti-faşist güç ve eylem birliğinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaları düşünülemez. Yaşadığımız dönemde ne yazıktır ki, kitle örgütleri büyük ölçüde sapma akımlar tarafından tahrip edilmişlerdir. Kitle örgütlerinin, geniş emekle getirerek, bir yandan da grupçu, fırsatçı yaklaşımlarla güç ve eylem birliğinin sağlanmasını, etkili olabilmesini engellemektedirler.

Grupçu ve fırsatçı yaklaşımlar, güç ve eylem birliğin sorununun tartışıldığı platformlarda açıkça gözlenebilmektedir. Bu platformlarda yapılan görüşmeler, somut eylemlere, eylemleri sağlayabilecek örgütlenmelerin gerçekleştirilmesine yönelik olmaktan çok, pratik değeri olmayan, soyut ve anlamsız tartışmalar çevresinde yoğunlaşmaktadır. Bugüne dek hep böyle olagelmiştir. Yapılan tartışmalar, çoğunlukla sonuçsuz kalmakta, eylem birliği platformları henüz işin başındayken dağılmaktadırlar. Yaşanılan olumsuz deneylerden sonuçlar çıkarmak, grupçu ve fırsatçı tutumlardan vazgeçmek yönünde sağlıklı bir yöneliş gözlemlemek bugüne kadar mümkün olmamıştır.

Güç ve eylem birliğinin tartışıldığı platformların, bütün bunların yanında çeşitli

1 Mayıs'ı yasaklama girişimlerini protesto etmek üzere Merter'de sokağa çıkan Genel Başkan Behice Boran'la diğer Parti yönetici ve üyelerinin duruşmalarında 24 il barosuna kayıtlı 250 avukat görev üstlendi. Partimiz Merkez Yönetim Kuru'u Üyesi Alp Selek'le İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın sözcülük yaptığı duruşmaya katılan avukatlar, 1 Mayıs günü sonrasında da kitleselleşerek süren 1 Mayıs 1979 mücadelesine, böylece etkin bir biçimde katılmış oldular.

çi yığınları harekete geçiren, demokrasi mücadelesi içine sokan manivelalar olma konumları hızla yokolmaktadır. Böylelikle söylenebilir ki, sapkın akımlar, bir yandan yönetiminde bulundukları örgütleri işlevsiz hasapkın akımların demokrasi güçlerini bölücü, demokrasi mücadelesine zarar verici eylemlerini gizleyebilmek için bir paravana olarak kullanılmak istediği de bilinmektedir. Sağ ve «sol» revizyonist gruplar, her bölü-

ve Demokrasi Sağlamak için...

cü, demokrasi güçlerinin birliğine zarar verici eylemlerini, en hızlı eylem birliği savunucusu maskesi takarak gizlemeye çalışmaktadırlar. Kendi grup çıkarlarının genel olarak demokrasi mücadelesinin çıkarlarının önüne koyan bu kesimler, kolaylıkla söylenebilir ki, anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlıklı bir temele oturtulabilmesinin önünde en büyük engeli oluşturmaktadırlar.

1 MAYIS 79, EYLEM BİRLİĞİNE KARŞI OLANLARIN MASKESİNİ BİR KEZ DAHA DÜŞÜRDÜ

1 Mayıs 79'da yaşananlar, anti-faşist güç ve eylem birliğinin önündeki engellerin kimler olduğunu, demokrasi mücadelesinin kimler tarafından baltalandığını çok açık bir biçimde göstermesi açısından önem taşımaktadır. 1 Mayıs 79'da, güç ve eylem birliği paravanası arkasında, her türlü bölücü, fırsatçı anlayışı yaygınlaştırmaya çalışanların maskeleri düşmüştür. 1 Mayıs öncesinde yapılan tartışmalarda, 1 Mayıs'ın demokrasi güçlerinin birlikteliğinin en yüksek düzeyde ifade edileceği bir gün olacağını söyleyenlerin büyük bir bölümü, tam tersine demokrasi güçlerini arkadan hançerleyen bir konumda yer almışlardır. 1 Mayıs tartışmalarının sürdürüldüğü platformu, kendi dar grupçu politikalarına haklılık kazandırmak için bir manevra alanı olarak değerlendirenler, bu konuda başarılı olamayınca, kolaylıkla güç ve eylem birliğinin 1 Mayıs'ta yükseltilmesinin gerekliliğini inkar noktasına gelmişlerdir.

Böylesi tutumlar ve anlayışlar, salt 1 Mayıs'ta ortaya çıkmış değildir. İşçi sınıfı hareketine ters sapma akımların büyük bir bölümü güç ve eylem birliklerini kendi grupçu politikalarıyla çakıştığı sürece desteklemektedirler. Tersi söz konusu olduğunda, eylem birliğini engellemek için ellerinden geleni yapmakta demokrasi güçlerini bölücü tutumlarını hiç çekinmeksizin uygulamaya koyabilmektedirler.

Anti-faşist güç ve eylem birliği sorunu günümüzde böylesine olumsuz bir konumda bulunmaktadır. 1 Mayıs 79'da yaşananlar, bu olumsuzluğun en üst düzeyde ifadesi olmuştur.

DEMOKRATİK GÜÇLERİN BİRLİĞİNİ SAĞLAMAK EN BAŞTA PARTİLİLERİN GÖREVİDİR

Bu gelişmeler karşısında partililerin tutumu ne olacaktır? Güç ve eylem birliği platformlarının kör dövüşü yapılan alanlar haline sokulması, her türlü grupçu fırsatçı anlayışın boy gösterdiği alanlar durumuna getirilmesi, partililerde güç ve eylem birliği sorunu karşısında gerekli duyarlılığın gösterilmesini olumsuz yönde etkileyebilir. Sorunun can alıcı öneminin gözden kaçırılması tehlikesini yaratabilir.

Özellikle 1 Mayıs 79 deneyi bu anlayışların gelişmesi için uygun ortamı da yaratmıştı. 1 Mayıs'ta bölücü ve fırsatçı tutumları en üst düzeye çıkmış gruplarla bundan böyle ortaklaşa iş yapılmaz anlayışı uç verebilir; 1 Mayıs eyleminden sonra, baskıları protesto etmek ve 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını sağlamak için yürütülen eylemlere Parti dışı kesimlerin katılması için gereken çabanın gösterilmesi konusunda eksik kalınması sonucunu doğurabilirdi.

Partimizin demokratik güçlerin birliği sorununu doğru kavraması, böylesi eğilimlerin ortaya çıkmasını engelledi.

Güç ve eylem birliği, hep tekrar edilir, işçi sınıfı partisi açısından taktik bir sorun değildir. İşçi sınıfı hareketinin uluslararası deneyleri, bunun böyle olmadığını defalarca kanıtlayıcı zenginliktedir. Faşizme, emperyalizme, tekellere karşı örgütlü birleşik gücün yaratılması, işçi sınıfı iktidarına giden yolda önemli bir halkayı oluşturmaktadır. Bu gücün yaratılması kolay değildir. Tek başına işçi sınıfı partisince gerçekleştirilebilecek bir iş de değildir. Partimiz dışında, ilerici hareket içinde çeşitli gruplar her zaman bulunacaktır. Bu grupları, faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı mücadelede Partimizin yanında mücadeleye sokmak, buna uygun zemini hazırlamak çok önemli bir görev olarak değerlendirilmelidir.

Bu gruplardan her zaman, demokrasi mücadelesinin genel çıkarlarına uygun tutum beklemek hayalcilik demektir. Demokrasi mücadelesinin genel çıkarlarına uygun hareket ettiklerinde ortak iş yapmak, tersi olduğunda ise bütün köprüleri atmak işçi sınıfı partisince izlenecek bir politika değildir. Bu politika dışımızdaki grupların doğru çizgiye gelmelerini kendilerinden bekleyen, pasif bir politika olacaktır. Çok iyi bilinmelidir ki, güç ve eylem birliği çalışmaları içine katılması gereken tüm grupları tutarlı bir çizgiye getirebilecek tek güç işçi sınıfı partisidir, partimizdir. Anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması ve geliştirilmesi, bu doğrultuda partililerin ve parti örgütlerinin ısrarlı ve kararlı tutumlarıyla ve doğrudan partimizin etkinliğinin artmasıyla ilintilidir. Örgütlü birleşik gücü yaratacak başlıca gücün partimiz olması, bu biçimde kavranmalıdır.

1 Mayıs 79 eyleminin değerlendirilmesinde dikkat edilecek noktalar ise anti-faşist güç ve eylem birliği sorununa yaklaşımda son derece önemli ipuçlarını ortaya koymaktadır. Bu noktaları gözden kaçırmak, ne partimize ve ne de genel olarak demokrasi mücadelesine bir yarar sağlamayacaktır.

Her şeyden önce söylenmelidir ki, partimizce 1 Mayıs 79'da alınan tutum yalnızca bir «yiğitlik» ve «kahramanlık» gösterisi değildir. 1 Mayıs'ta alınan tutumları bir «cesaret ve korkaklık» darlığı düzeyine indirgemek sorunun sınıfsal yanını gözden kaçırmak demektir. Partimizce alınan kararlı ve uzlaşmaz tutum, demokrasi mücadelesinin çıkarlarının zorunlu kıldığı bir tutumdur. Diğerleri işç bu çıkarları göremedikleri ya da grup çıkarlarını bu çıkarların önüne koydukları için İstanbul'u terketmişler, burjuvazinin icazetine sığınmışlardır. 1 Mayıs'ta burjuvazinin politikasını izleyenlerin demokrasi mücadelesine sokulması, politik körlüklerin giderilmesi de, tüm demokrasi güçlerinin önderi olan Partimizin görevleri arasındadır.

Bu yüzden 1 Mayıs sonrasında partililerin yapması gereken çeşitli gruplarla köprüleri atmak değil, onlarla ilişkileri geliştirmektir. 1 Mayıs 79'u güç ve eylem birliğini geliştirmek yönünde kullanmaktır. Böylesi bir tutum, 1 Mayıs 79'da teslimiyetçi konuma düşmüş olanları aklamak anlamına gelmeyecektir. Tam tersine, 1 Mayıs 79'un bir mihenk taşı olarak ele alınıp diğer grupların hem demokrasi mücadelesinde ve hem de güç ve eylem birliği sorununa yaklaşımlarında sürüklendikleri yanlışlıkları sergilemek, kafalara kazımak için bu politika zorunludur. Bilinmelidir ki, anti-faşist güç ve eylem birliği 1 Mayıs 79 benzeri dönemeçlerden geçerek yükselecektir. Bu dönemeçlerden dışımızdaki grupların ve örgütlerin etkilenmeden geçmeleri söz konusu olamaz. Yeter ki, bizler partililer olarak, bu dönemeçlerin ne anlama geldiğini yaygın bir biçimde anlatalım. Tartışma platformunu genişletelim. Çeşitli grup ve örgütlerle, onların tabanlarıyla ilişkileri geliştirmekte, partimizin sesini o kesimlere götürmekte bir araç olarak kullanalım.

Böyle yapıldığında hem partimizin gelişmesi, etkinliğinin artması hız kazanacak hem de anti-faşist güç ve eylem birliğinin sağlanması için olanaklar genişleyecektir.

İstanbul İl Örgütü:

Tekelci Büyük Sermayenin Saldırısı Püskürtülecektir

TÜSİAD'ın, kamuoyuna yaptığı açıklamalarını ve bunlara temel teşkil eden ekonomik-politik önerilerini, burjuva gericiliğinin bir saldırısı olarak tesbit eden İstanbul İl Yönetim Kurulumuz, Büyük Kongre Kararlarının ve Genel Merkezimizin konuya ilişkin basın açıklamasının ışığında, bir dizi eylem kararı almıştır. İstanbul İlçe Temsilcileri Toplantısında konunun görüşülmesinin arkasından İl Yönetim Kurulu ilk girişim olarak basına aşağıdaki açıklamayı yollamıştır:

«TÜSİAD'ın kamuoyuna açıklaması; tekelci, büyük sermayenin işçi ve emekçi kitlelere, orta sınıf ve tabakalara karşı bir savaş ilanıdır. Tekelci, büyük sermaye bu savaşı, sömürü ve tahakkümünü yaygınlaştırmak ve genişletmek için açmıştır. Yine bu savaş, işçi ve emekçi kitlelerin, orta tabakaların ekonomik-demokratik kazanımlarını GASP ETMEK amacına yöneliktir. Unutulmamalıdır ki kapitalist ekonominin bunalımının, enflasyon ve zamların, yetersizleşen ücretlerin getirdiği yükü işçi ve emekçiler çekerken; tekelci büyük sermaye 1978 yılında en çok ve en tatlı kârları sağlamıştır. Bu durum basına yaptıkları açıklamaları ile de doğrulanmıştır.

Ancak şu da bilinsin ki, TÜSİAD'ın eliyle gerçekleştirilen tekelci büyük sermayenin bu saldırısı; işçilerin, emekçilerin ve tüm demokratik güçlerin örgütlü, birleşik mücadelesi ile püskürtülecektir. Zafer demokrasi kavgasının, zafer işçi ve emekçilerin olacaktır...»

Basına yaptığı bu açıklamayı teksirle çoğaltıp, İstanbul'daki sendika ve meslek-kitle örgütleri şubelerine, fabrikalardaki işçi temsilcilerine gönderen İl Örgütümüz aynı zamanda konu ile ilgili bir broşürün de hazırlanmasına karar vermiştir.

İl Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosu'nca hazırlanan, bütün İlçe Örgütleri ile olarak bulunan sendika, kitle örgütleri, şube ve temsilciliklerine asılan 2 metrekare büyüklüğündeki OZALİT AFİŞLERDE, basın açıklamasındakilere ek olarak şu mesaj da iletiliyordu:

«Daha çok kâr etmekten başka hiç birşeye değer vermeyen kapitalist sınıfın büyük patronları, bunalımın yeni yüklerini işçi ve emekçilere yıkmak, sömürülerini genişletmek ve büyütmek için savaş açtılar.

Yoğun olarak toplu sözleşmelerin yapılacağı 1979 yılında, işçileri baskı altına almak için savaş açtılar. Onlar, kendileri dışındaki tüm sınıf ve tabakaların demokrasi mücadelesini bastırmak, faşizmin tırmanışını sağlamak için savaş açtılar. Bu savaşı sürdürmek için sırf gazete ilanlarına milyonlarca lira harcıyorlar. Sola, Demokrasiye, Sosyalizme karşı kendi güçlerini örgütlemek için para fonları kuruyorlar. Ama unutmasınlar, kaderimizi tayin etmek onların elinde değildir. Kaderimizi, örgütlü, birleşik gücümüze ve mücadelemize dayanarak, biz çizeceğiz. İşçi sınıfımız ve müttefikleri, demokrasi cephesi bu demokrasi düşmanlarına, faşizm heveslilerine gerekli dersi vermeyi bilecek güç, bilinç ve kararlılıktadır. Tekelci büyük sermayenin karanlık birliğini parçalayacak, faşizmi ezecek olan; işçilerin, emekçilerin, demokrasi güçlerinin örgütlü birleşik mücadelesidir. ZAFER DEMOKRASİ KAVGASININ, ZAFER İŞÇİ EMEKÇİLERİN, ZAFER BİZİM OLACAKTIR.»

Ayrıca İstanbul İl Örgütünün periyodik yayını olan BÜLTEN'in başyazısının son bölümlerinde de mücadelenin yolu ve hedefi şöyle açıklanıyordu:

«Burjuvazinin kendi içinde gösterdiği birlik dikkat çekicidir ve demokratik güçler için uyarıcı olmalıdır. Tekellerin gücü liralarının milyonlarca olmasındadır. Demokrasi saflarının gücü ise milyonlarca emekçiden oluşmaktadır. Bu milyonlar örgütlenmeli, kitlesel birleşik güç, tekellerin karşısına tek bir yumruk olarak çıkmalıdır. Örgütlülük bugünkünden daha ileri noktalara vardırılmalıdır. Tekelci büyük sermayeye karşı bütün demokratik güçleri ortak bir zeminde birleştirmek, kitleleri seferber edecek olan güçleri, kitle örgütlerini öncelikle harekete geçirmek, toplumun her alanında çıkarları tekellerle çatışan tüm sınıf ve tabakaları birleştirmek için il, ilçeler, ekipler düzeyinde yapılacak yoğun görevlerimiz bulunmaktadır. Gündemimizin birinci siyasal hedefi budur.»

Bu mücadele hedefinin yaygınlaştırılması ve kavranılması amacı ile ilçe örgütlerinde, geniş sempatizanlara açık seminerler yapılmasını kararlaştıran İl Örgütü ayrıca; CHP, diğer ilerici ve meslek-kitle örgütlerinin İl Yöneticilerini ziyaret etmeyi ve görüşmeyi hedeflemiştir. İlçe Örgütlerinin kendi düzeylerinde de girişimlerde bulunduğu bu alanda ilk adım İstanbul Güç ve Eylem Birliği Platformunda atılmış ve Parti üyesi kitle örgütleri sözcülerinin önerisi ile, konunun diğer örgütlerin gündemine alınması, yayın organlarında ilgili yazıların çıkartılması, hazırlanacak ortak bir metnin örgütlerin yayın organlarında ve basında yayınlanması kararlaştırılmıştır. Bu işlerin takibi ve yeni eylemlerin geliştirilmesi için kurulan ortak komisyonda Parti üyesi kitle örgütü sözcüsü de görev almıştır. Yine bu paralelde İl Yönetim Kurulumuz, ilgili örgütlerin İstanbul yöneticilerine yollanmak üzere bir de ÇAĞRI MEKTUBU hazırlamıştır. Mektupta, konuya ilişkin parti görüşleri iletilmekte ve:

«Faşizmin bu geleneksel taktiklerine karşı tüm demokratik kitle örgütlerinin örgütlü birleşik hareketinin bu saldırıyı püskürteceği, anti-faşist, anti-emperyalist cephede yeni bir mevzi, örgütlü birleşik hareketi geliştirmede yeni bir zemin oluşturacağı ve demokrasi saflarının bir parçası olan örgütünüzün siz yöneticilerinin konuyu gündeme alacağı inancıyla saygılar sunarız.»

denilmektedir...

BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM YOLUNDA — MAYIS 1979 • 500 krş.

BALGAT'TA GÖREV

Ankara'nın Balgat semtinde yayınlanmaya başlayan Balgat'ta GÖREV gazetesi Partili arkadaşlarımızın semtin işçi ve emekçilerinin de aktif katkı ve desteğiyle çıkardıkları ilk semt gazetesi oldu.

Yerel sorunlar ve çözüm yollarının ağırlıkla yer aldığı gazete semtte büyük destek gördü.

İlk sayısında yer alan ÇIKARKEN başlıklı yazıda BALGAT'TA GÖREV'in amacı şöyle belirleniyor:

«Bu gidişe dur demek, yokluğun, yoksulluğun üstesinden gelmek mümkündür. Bu konuda güvence örgütlü birleşik gücümüz ve kitlesel mücadelemiz olacaktır. Tarih işçi ve emekçi sınıfların örgütlü birleşik gücünün yenilmezliğinin kanıtlarıyla ve bu gücün kitlesel mücadelesinin başarılarıyla doludur. El ele verdiğimizde, örgütlendiğimizde ve kendi örgütlü gücümüze güvendiğimizde aşamayacağımız engel yoktur.

Dergimiz bu mücadelenin Balgat'taki araçlarından biri olacaktır. Burjuva partilerinin ve politikacılarının aldatmacalarını ve bu çarpık, işçi ve emekçileri ezen sömürü düzenini dergimizde sergileyeceğiz. Semtimizin sorunlarını dile getirecek ve bu sorunların çözümü için hep birlikte uğraş vereceğiz. Bu düzenin sınırları içinde de örgütlü mücadele vererek yaşam düzeyimizi daha iyiye götürebiliriz; ancak temel çözümün sosyalizm olduğunun ve sosyalizme işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi öncülüğünde varılacağının bilinciyle, birlikte mücadele ederek, aydınlık yarınları birlikte yaratacağız.»

Partimizin Yeni Yayını: 1 MAYIS 79

Türkiye işçi sınıfı, onun politik mücadelesi ve demokrasi mücadelesi 1 Mayıs 1979'da büyük kazanımlar sağladı. «1 MAYIS 1979» kitabı da, 1 Mayıs mücadelesini ve bu mücadelenin kazanımlarını belgeleyen bir yapıt oldu.

1 Mayıs'ın anlamı ve önemini vurgulayan «1 Mayıs İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü» ve «1 Mayıs'ın Mücadele Geleneği» bölümünden sonra, «Sosyalist Ülkelerde 1 Mayıs» ve «1 Mayıs ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri» yer alıyor. Türkiye'de 1 Mayıs'ların gelişimi ve politik ortamı değerlendiren «Türkiye'de 1 Mayıs Geleneği» ve «İkili İktidar Odağı» bölümlerine yer veriliyor. Sıkıyönetim karşısında TİP'in ve diğer «sol» örgütlerin tavırları ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve politik durumu da açıklayan bu kitapda, 1 Mayıs öncesi gelişmeler ve bu gelişmeler karşısında örgütlerin tutumlarını, «1 Mayıs Öncesi DİSK», «Engellemeler Karşısında Susanlar», «1 Mayis'ta 1 Mayıs Alanı'nda», «1 Mayıs İstanbul'da Kutlanacaktır», «Goşizmin ve Maoizmin Keskinliği», «Ecevit'in Tutumu», «1 Mayıs'a Doğru», «İericilik, Demokratlık; Sınavda», «Kişi Cesareti, Sınıf Cesareti», «Kuyrukçuluktan Başka Seçenek Bulamayanlar» başlıklarıyla sıralanan bölümlerde ayrıntılarıyla görmek mümkün. Gerici basının tutumu ve üstlendiği görevleri, «Gerici-Faşist Basının Anti-Komünizm Kampanyası» ve «Sağ Basından Destek Bulan Anti-Demokratik Baskılar» bölümlerinde işlenmektedir.

1 Mayıs Kutlamasının yasaklanması sorumlularını ve bu yasaklama karşısında oluşan tepkiler, «Bütün Sorumluluk Başbakan ve Hükümetindir» ve «Dünya Sendikalar Konfederasyonu 1 Mayıs'ın Yasaklanmasını Kınadı» bölümlerinde verilmektedir.

1 Mayıs yaklaşırken artan baskılar, «Anti-Demokratik Baskılar Artıyor» başlığı altında değerlendirilmektedir. Bu baskılar karşısında örgütlerin tutumları, «Gün Birlik ve Dayanışma Günüdür», «Yılgınlıktan İcazet Çukuruna», «DİSK Yöneticileri Gözaltına Alınıyor», «İşçi sınıfının Mücadele Kararlılığı», «Baskı ve Engellemeler Sömürücü Güçlerin Korkularının Bir Göstergesidir» bölümlerinde verilmektedir.

Tüm engelleme ve baskılara rağmen, işçi sınıfının ve politik örgütünün 1 Mayıs eylemi kitabın, «1 Mayıs'ta Türkiye İşçi Partililer Görev Başında», «Baskı ve Saldırılar Türkiye İşçi Partilileri Yıldıramaz» ve 1 Mayıs günü işkenceleri de «Toplama Kampları», «İşçi Sınıfı Unutmayacak ve Affetmeyecektir» bölümlerinde sunulmaktadır.

Kitapta ayrıca 1 Mayıs 1979'un değerlendirilmesi yapılmakta ve çıkarılması gereken dersler konusunda şu bölümlere yer verilmektedir: «1 Mayıs Alanı Geleneğinden Ödün Verilemez» - «Siyasi Oportünizm» - «Sınıf Mücadelesini Kavrayamayanlar» - «Büyük Burjuva 'Zaafları' Takdir Eder» - «Yığınsallığın Politik Özü» - «Uzlaşmacılık 'Devrim'ciliğin Aracı Oldu» - «Provakasyon Mantığı» - «1 Mayıs Eylemi, Kararlılığın Göstergesidir» - «1 Mayıs Gericiliğin ve Faşizmin Korkusunu Artırdı» - «1 Mayıs 1979: 'İşçi Sınıfının Yeni Bir Mevzi Kazanımı'» - «Türkiye İşçi Partisi'nin Yaptığı Politik Değerlendirmenin Doğruluğunu 1 Mayıs Sonrası Gelişmeler de Bir Kez Daha Ortaya Koydu.»

«1 MAYIS 79 - İŞÇİ SINIFI UNUTMAYACAK VE AFFETMEYECEKTİR.» yayını Parti örgütlerimiz için bir mücadele silahı olacaktır.

90 sayfa olan kitabın fiyatı 20.— TL.'dir.

1 Mayıs 1979'un Öğrettikleri

(Baştarafı 2. sayfada)

lelikle kapalı kapılar ardında yapılan oyunların bozulması gerekiyor.

Bugüne dek «Örgütlü Birleşik Güç» diye formüle ettiğimiz birlik politikasının hangi temeller üzerine oturabileceği ve tartışmaların hangi hedeflere yöneleceği somutlanmış oluyor. Burada temel alınacak olan sendikalar ve kitle örgütleridir. Bu örgütler dışlanarak ya da emperyalizme ve faşizme karşı mücadeledeki rolleri kavranmadan en geniş işçi ve emekçi kitlelerin birlikte mücadelesinden bahsetmek olanaksızdır. O halde görev bu örgütlerin sınıf ve kitle sendikacılığı temelleri üzerinde işlevini artırmak, daha çok ve durmadan artan sayıda kitleyi kucaklar hale getirmek ve kitleleri tutarlı hedefler için eylemlere yöneltmektir.

Örgütsel birliğe gelince, işçi sınıfı hareketi her zaman birliğini savuna gelmiştir. Bu bir yanıyla emperyalizme ve faşizme karşı eylem birliğidir, diğer yanıyla da ideolojik temel üzerindeki örgütsel birliktir. Böyle bir birlik, kitlelerin eylem birliği ilkeleri ile gerçekleştirilemez. Örneğin bir goşist işçi ya da emekçi ile elbette eylem birliği içinde olacağız. Bunu gerçekleştirmeye çalışacağız. Ama bu işçi goşist olduğu sürece onunla aynı politik örgüt çatısı altında birlikte olmayı düşünmeyiz bile. Bunun gibi, görünürde bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri üzerinde aynı ideolojik biçimleniş içinde gibi görünen kimi kişi ya da örgütlerle de söyledikleri sözlere göre değil, eylemleri ile sözleri arasındaki tutarlılığa göre davranmak zorundayız. Görünüşte bilimsel sosyalist, eylemlerinde ise gruplarının çıkarlarından başka bir şey düşünmeyenler, baştan sona ilkesel bir tutumu değil, karşılarına çıkan sorunlara günün koşullarına göre çözüm ve cevap bulmaya çalışanların, birlik diye parlementerist hesapları öne çıkaranların dar grupçu işlevleri sergilenmelidir.

Tıpkı UDC slogancıları gibi, nerde ne yapacağı, kiminle birlikte olacağı belirsiz, sürekli grup çıkarları peşinde koşan ve bu tutumunu sürekli hale getirmiş olan bu grup, 12 Mart boşluğunun bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Şimdi de birlik boşluğundan yararlanarak yaşamını sürdürüyor. Diğerlerine olduğu gibi bunların tabanına da birliğin ne olduğunu anlatmak, kimi küçük hesaplara dayalı merkezi politikalarına karşı doğru konuma çekmek zorundayız.

1 Mayıs 1979 sınıf partisinin ve sınıf mücadelesinin iki temel hedefini ortaya çıkardı. Biri «örgütlü birleşik güç» diye formüle ettiğimiz emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede kitlelerin örgütlenmesinin temelleri, diğeri de işçi sınıfının bağımsız politik hareketini güçlendirmek için ikinci büyük kongremizde formüle edildiği üzere «geçmişten gelen politik hareketin derlenip toparlanması», yani politik planda örgütsel birliğin sağlanmasıdır. Bu sadece çeşitli politik akımlar içindeki tek tek kişilerin kazanılması değildir. Kuşkusuz ideolojik ve politik mücadelemizi bu alanda yaygınlaştırmak ve bu tür örgütlerin tabanında görüşlerimizin tartışılmasını ve etkinliğini sağlamak ve bu tabanlardan partimize yeni yeni, diri ve öncü unsurları kazanmak için mücadelemizi artırarak sürdüreceğiz. Ama birlik anlayışımız bu kadarla sınırlı değildir. Hatta bu da değildir. Birlik politikamız, bilimsel sosyalizm ilkeleri temelinde tek ülkede tek parti ilkemizi ideolojik, politik ve örgütsel olarak yaşama geçirebilmektir. İşçi sınıfı ve emekçi halk da bizden bunu bekliyor. Bu bizim aynı zamanda enternasyonalist bir görevimiz olarak önümüzde durmaktadır.

DUYURU

Genel Saymanlıktan alınan özel dayanışma bağış makbuzları yoluyla yapılan çalışmaların haziran ayının 14'üne kadar tamamlanarak, haziran ortasında Ankara'da yapılacak İl Temsilciler toplantısına getirilmesi gerekmektedir.

Bu kampanyadaki başarılarından dolayı tüm örgüt birimlerini kutlarız.

Nihat Sargın
Genel Sekreter

İl Temsilcileri 17 Haziran'da Toplanıyor

9. İl Temsilcileri Toplantısı 17-18 Haziran günleri Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu'nda yapılacaktır. İlk günü oturum saat 11.00'de Genel Başkanın yurt ve dünya sorunlarını içeren konuşmasıyla başlayacak ve diğer gündem maddelerine geçilecektir.

18 Haziran Pazartesi günü gündemin görüşülmesine ve temsilcilerin raporlarının sunulmasına devam edilecek.

Salt 2... Nükleer Felaketten Bir Adım Daha Uzaklaşılabilecek mi?

Haziran ayının ortalarında Sovyetler Birliği Komünist Partisi Birinci Sekreteri Leonid I. Brejnev ile ABD Başkanı Jimmy Carter Viyana'da bir araya gelerek SALT 2 antlaşmasını imzalayacaklar. Altı buçuk yıllık pazarlığın sonucu olan 2. Stratejik Silâhların Sınırlandırılması Antlaşması her iki ülkenin elindeki uzun menzilli nükleer silâhların sayısının belirli düzeyde dondurulmasını öngörüyor. İnsanlığı nükleer bir felâketten bir adım daha uzaklaştırmak amacını taşıyan antlaşmanın imza töreni yaklaştıkça ABD yeni yeni ayak diretme yöntemleri uyguluyor. ABD'nin SALT 2 önüne çıkarttığı engeller şimdi başlıca iki noktada toplanıyor. Bunlardan biri, Türkiye'nin çok yakından tanıdığı bir tavır. «Başkan Carter ve yönetim SALT 2 antlaşmasını onaylıyor ama bakalım Kongre ne diyecek.» deniyor. Kongrenin SALT 2 antlaşmasını onaylamaması olasılığı üzerinde duruluyor. İkinci nokta ise gene Türkiye ile yakından ilgili. Sovyetler Birliği'nin SALT 2 antlaşmasına uyup uymadığının denetlenmesi için çeşitli isteklerde bulunuyor ABD. Bunlardan bölgemizi ve ülkemizi en yakından ilgilendireni Kıbrıs'taki üslerden kalkacak U-2 casus uçaklarının Türk semalarında uçarak Sovyetler Birliği'ni «gözetim» altında tutması.

SALT 2 görüşmelerinin başından beri ABD'nin izlediği çizgi de çok şeyi açığa çıkarıyor. Carter yönetiminin işbaşına gelmesinden hemen sonra, 1977 yılında ABD Sovyetler'e sunduğu antlaşma taslağında, kendi elindeki stratejik silâhların aynı düzeyde kalmasını, Sovyetler'in elindekilerin ise önemli ölçüde azaltılmasını istiyordu. Çeşitli terimler ardına gizlenmiş bu öneri, Sovyetler tarafından görüşülmeye bile değer bulunmayarak reddediliyordu.

ABD, ilk çıkışının başarısızlığa uğramasından sonra, bu kez de Sovyetlerin elindeki karadan atılan güçlü nükleer silâh taşıyıcıların sayısını sınırlandırmak için harekete geçtiler. ABD'de aynı türden roket silolarının bulunmasına rağmen, Sovyetler Birliği'nin Ukrayna'da bulunan Derajnya ve Pyervomaisk kentleri yakınlarındaki roket silolarındaki roketlerin başlıklarını saptayamadıklarını ileri sürerek, bunların hepsinin de birden çok hedefe yöneltilebilen nükleer başlıklı roketler olarak sayılmasını istediler. ABD'nin Montana eyaletindeki Malmstrom hava üssündeki roket siloları da aynı türden olmasına rağmen Sovyet görüşmeciler bu konuda esneklik gösterdiler.

Tartışma konularının arasında roket deneyleri sırasında radyo sinyallerinin şifresiz olarak gönderilmesi, Sovyetler'in elindeki nükleer başlık taşıyıcı roketlerin boyutlarının küçültülmesi gibi konular da ele alındı. Böylece SALT 1 antlaşmasının süresinin sona ermesinden bir buçuk yıl sonra ikinci antlaşmaya varıldığı açıklandı. SALT 2 antlaşması, Vladivostok'ta yapılan SALT 1 antlaşmasına ek olarak birden çok hedefe yöneltilebilen nükleer başlık taşıyan roketlerin sayısını 1.320 ile sınırlıyor, gene denizaltılardan ve karadan atılan ve birden çok hedefe yöneltilebilen kıtalararası balistik füze sayısının tavanını ise 1.200 olarak saptıyordu. Antlaşma, birden çok hedefe yöneltilebilen ve yalnızca karadan atılan kıtalararası balistik füzelerin tavan sayısını da 820 olarak belirliyordu.

SALT 2 antlaşmasının dünyayı nükleer bir felaketten bir adım daha uzaklaştıracağı da bir gerçek. Bu konuda Sovyetler'in tutumu ciddi ve gerçekçi.

Yüksek Sovyet üyesi ve Moskova'daki ABD - Kanada Araştırmaları Enstitüsü Direktörü Dr. Georgi Arbatov bu konuda şunları söylüyor: «Bize Sovyetler Birliği'nin neden silâhların sınırlandırılması görüşmelerine böylesine yakın bir ilgi duyduğunu soruyorlar. Bu sorunun yanıtı çok basit. Sovyetler Birliği savaşın önlenmesini dış politikasının en önemli amacı olarak görüyor. Bu amaç da silâhların azaltılması sağlanmadan gerçekleşemez.»

Dr. Arbatov SALT 2 antlaşmasındaki tüm koşulların Sovyetler Birliği'nin çıkarına olmadığını da belirterek, «Leonid Brejnev, bu antlaşmanın mükemmel bir anlaşma olmaktan uzak olduğunu söylemişti. Bu antlaşmanın koşullarından bir çoğunun değiştirilmesini isteriz. Ancak, şunu da gözönünde tutmak gerekir ki, bu antlaşma yedi yıllık bir çalışmanın ürünüdür ve bu antlaşmaya varabilmek için her iki taraf da ödün vermiştir.» demektedir.

Her iki taraf da iyiniyet gösterdiği takdirde SALT 2 antlaşmasının dünyada silâhlanma yarışına son verecek ve silâhların karşılıklı olarak azaltılmasına yol açacak diğer antlaşmaları olanaklı kılacağını da belirten Dr. Arbatov, «SALT 2 bu bakımdan Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki ilişkilerde ve uluslararası barış ve güvenliği sağlamada bir dönüm noktası olacaktır.» demektedir.

ABD'li yetkililerin «Belki antlaşmayı Kongre onaylamaz.» biçimindeki yorumlarına da karşılık veren Dr. Arbatov, «ABD'nin içişlerine karışmak istemem. Ama şu kadar söyleyeyim ki, eğer antlaşma onaylanmazsa, halkımız Amerikalılarla ciddi bir iş yapılamayacağı sonucuna varacaktır.» demektedir.

SALT 2 antlaşması tam bir silahsızlanma ve kesin bir güvenlik sağlamayacaktır. Ama, bu yönde antlaşma ileriye doğru atılmış bir adımdır. ABD'nin denetleme, U-2 uçuşları ya da kongre gibi gerekçeleri ileri sürüp SAL 2 antlaşmasını engellemesi bu açıdan dünya barışı için olumsuz bir gelişme olacaktır.

Silâhlanma yarışını körükleyenlerin, bu yarıştan çıkarları büyüktür. Yüzde 100'ü geçen kâr oranlarına silâh yapan sektörlerde rastlanmaktadır. Ama öte yandan da Dr. Arbatov'un dediği gibi, «Babam 18 yaşında savaşa gitti. Ben de 18 yaşında cepheye gittim. Oğlum şimdi 28 yaşında ve şimdiye kadar savaşmadı. Nükleer bir savaştan geri dönen ve böyle bir savaşı kazanan olmayacak.» İşte bu çerçeve içinde değerlendirildiğinde SALT 2, milyarlarca insan için önem taşıyor.

ÇARK BAŞAK / Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın Organı / Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Gündüz MUTLUAY / 15 günde bir yayınlanır / Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Piyerloti Caddesi 21-3 Çemberlitaş, İSTANBUL Tel. 22 86 20 / Abone: yıllık 60 TL. Avrupa abone: 12 DM / Dizgi/Baskı: Kent Basımevi, 26 77 33 Cilt: Dostlar Mücellithanesi, 26 31 23 / Son baskı tarihi: 6 Haziran 1979